

Maison de la culture yiddish Bibliothèque Medem

אַקטיוויטעטן-פּראָגראַם
סעפטעמבער - דעצעמבער 2006

די באַטייליקטע אין די 5טע פּאַריזער זומערקורסן פֿאַר ייִדישער שפּראַך און ליטעראַטור

© Myrthis Bonjia

Les participants à la 5e université d'été de langue et de littérature yiddish

Programme des activités
Septembre - décembre 2006

פּאַרזער
מעדעם-ביבליאָטעק
ייִדיש-צענטער

Du 6 au 10 juillet s'est déroulé le stage Klezmer Paris 2006, qui a permis aux 83 participants d'approfondir leur pratique de la musique klezmer, du chant yiddish et des danses juives auprès de dix formateurs dont certains sont des vedettes internationalement reconnues.

Du 10 au 28 juillet, la 5e université d'été de langue et de littérature yiddish a réuni 68 participants venus de treize pays (France, Suisse, Italie, Allemagne, Belgique, Pays-Bas, Royaume-Uni, Pologne, Suède, Israël, Etats-Unis, Russie et Australie) pour découvrir ou se perfectionner dans la maîtrise de la langue yiddish.

L'un des temps forts a été le Cabaret Klezmer organisé le lundi 10 juillet à l'Espace Reuilly, où les participants de Klezmer Paris 2006 ont pu montrer leurs talents aux étudiants de l'université à peine arrivés à Paris. Une joyeuse soirée, renforcée par la prestation des artistes enseignants de Paris Klezmer 2006, un moment de rencontre intense entre des passionnés de musique juive et de langue yiddish.

Que tous, participants, enseignants, institutions accompagnatrices, personnel d'encadrement et bénévoles de la Maison de la culture yiddish soient remerciés, ce fut un bel été !

2

פֿון 10טן ביזן 10טן יולי איז דורכגעפֿירט געוואָרן דער וואַרשטאַט פֿאַרזי קלעזמער 2006, אויף וועלכן 83 באַטייליקטע האָבן פֿאַרבעסערט זייערע פֿעיקייטן אויף די געביטן פֿון שפּילן קלעזמער-מוזיק, זינגען אויף ייִדיש און טאַנצן ייִדישע טענץ, אונטער דער אָנפֿירונג פֿון צען לערערס, צווישן זיי - עטלעכע אינטערנאַציאָנאַל אָנערקענטע קינסטלער.

פֿון 10טן ביזן 28סטן יולי זענען אָנגעגאַנגען די 5טע זומערקורסן פֿון ייִדישער שפּראַך און ליטעראַטור, וואָס האָבן צוגעצויגן 68 תּלמידים פֿון 13 לענדער (פֿראַנקרײַך, שווייץ, איטאַליע, דניטשלאַנד, בעלגיע, האַלאַנד, ענגלאַנד, פּוילן, שוועדן, ישׂראל, פֿאַראייניקטע שטאַטן, רוסלאַנד, אויסטראַליע).

איינער פֿון די שענסטע מאַמענטן פֿון ביידע ציקלען איז געווען דער קלעזמער-קאַבאַרעט וואָס איז פֿאַרגעקומען מאָנטיק דעם 10טן יולי אין אַ גרויסן פֿאַריזער זאַל, וווּ די אָנטייל-נעמערס אויפֿן קלעזמער וואַרשטאַט האָבן געוויזן זייערע דערגרייכונגען די ערשט אָנגעקומענע ייִדיש-לערנערס. דאָס איז געווען אַ פֿריילעכער אָווונט, אַ וואַרעמע באַגעגעניש אַרום דער ליבשאַפֿט צו ייִדישער נגינה און ייִדיש לשון.

מיר דאַנקען אַלע תּלמידים, לערערס, מיטבאַטייליקטע אינסטיטוציעס, פּערסאָנאַל און פֿרײויליקע טוערס פֿון פֿאַריזער ייִדיש-צענטער, וואָס דורך זייער מי האָבן מיר געהאַט אַ ווינדערלעכן זומער !

Sommaire

אינהאלט

יידיש-לעקציעס	4-6	Cours de yiddish
סעמינאר פון ליטעראַטור, רעפּעראַטן	7	Séminaire de littérature, conférences
קולטור-וואַרשטאַטן	8-13	Ateliers culturels
אין דער מעדעם-ביבליאָטעק מעדיאַטעק אָפּגעגעבן דער יידישער וועלט	14	À la Bibliothèque Medem Médiathèque dédiée au monde yiddish
אייראָפּעיִשער טאָג פֿאַר יידישער קולטור	15	Journée européenne de la culture juive
אייראָפּעיִשע טעג פון דער קולטור-ירושא	16	Journées européennes du patrimoine
באַלוט	17	Balut, roman d'un faubourg 3
ליטעראַרישע עונג-שבתן	18	Les samedis littéraires
ספּעקטאַקלען	19	Spectacles
קינאָקלוב, באַגעגעניש	20	Ciné-club, rencontre
דער צענטער אויף ראַדיאָ	21	La Maison à la Radio
מיטגליד-בויגן	22	Bulletin d'adhésion
די פּראָגראַם פון טרימעס- טער אין איין אויגנבליק	23	Le programme du trimestre d'un coup d'œil
פּראַקטישע אינפּאָרמאַציעס	24	Informations pratiques

La réservation est vivement conseillée pour les spectacles, les projections et les conférences. Les personnes n'ayant pas réservé seront acceptées dans la limite des places disponibles.

עס איז שטאַרק געוואונטשן צו רעזערווירן פלעצער פאַר די פאַרשטעלונגען,
פּראַיעקציעס און רעפּעראַטן. מענטשן וואָס וועלן ניט האָבן רעזערווירט וועט מען
אַננעמען נאָר אויף וויפל עס וועלן נאָך זײַן פּרײַע פּלעצער.

Cours de yiddish

יידיש-לעקציעס

אָנהייבערס

עלעמענטאַרע גראַמאַטיק און וואָקאַבולאַר, לייענען, שרעבן.

זונטיק פֿון 11.00 אַז' ביז 13.00 אַז'
לערערין : אַניק פּריס-מאַרגוליס

מאָנטיק פֿון 16.00 אַז' ביז 18.00 אַז'
לערערין : גיטעלע מילכבערג

דינסטיק פֿון 19.00 אַז' ביז 21.00 אַז'
לערערין : גיטעלע מילכבערג

יונגע אָנהייבערס

קלאַס פֿאַר יוגנטלעכע
פֿון 16 ביז 30 יאָר.

מאָנטיק פֿון 19.00 אַז' ביז 21.00 אַז'
לערערין : שרון בר-כוכבא

טער ניוואַ 2

אויסגעברייטערטער לימוד פֿון דער
גערעדטער און געשריבענער שפּראַך.

מאָנטיק פֿון 19.00 אַז' ביז 21.00 אַז'
לערערין : אַניק פּריס-מאַרגוליס

דינסטיק פֿון 16.30 אַז' ביז 18.30 אַז'
לערער : אַהרן וואַלדמאַן

טער ניוואַ 3

אויסגעברייטערטע לעקציעס פֿון גראַמאַטיק,
אַרבעט איבער פשוטע ליטעראַרישע טעקסטן.

מאָנטיק פֿון 19.00 אַז' ביז 21.00 אַז'
לערערין : דאָראַטע וויענע

דאַנערשטיק פֿון 14.00 אַז' ביז 16.00 אַז'
לערערין : רובי מאָנע

Débutants

Apprentissage de la langue écrite et parlée.

Dimanche de 11 h 00 à 13 h 00

Enseignante : Annick Prime-Margulis

Lundi de 16 h 00 à 18 h 00

Enseignante : Gitele Milchberg

Mardi de 19 h 00 à 21 h 00

Enseignante : Gitele Milchberg

Débutants juniors

Cours destiné aux jeunes gens de 16 à 30 ans.

Lundi de 19 h 00 à 21 h 00

Enseignante : Sharon Bar Kochva

Étudiants 2e année

Approfondissement de la langue écrite et parlée.

Lundi de 19 h 00 à 21 h 00

Enseignante : Annick Prime-Margulis

Mardi de 16 h 30 à 18 h 30

Enseignant : Aron Waldman

Étudiants 3e année

Approfondissement grammatical. Introduction aux textes littéraires.

Lundi de 19 h 00 à 21 h 00

Enseignante : Dorothée Vienney

Jeudi de 14 h 00 à 16 h 00

Enseignante : Rubye Monet

טוער ניוואָ

מאָמענטן פֿון דער ייִדישער געשיכטע, אין דער ליטעראַטור, פֿון די תנכישע צייטן ביז הַזַנַט.

מאָנטיק פֿון 16.00 אַז' ביז 18.00 אַז'
לערער : אַהרן וואָלדמאַן

מיטוואָך פֿון 19.00 אַז' ביז 21.00 אַז'
לערערין : נאַדיאַ דעהאַן־ראַטשילד

Étudiants 4e année

Moments de l'histoire juive dans la littérature de l'Antiquité à la période contemporaine.

Lundi de 16 h 00 à 18 h 00
Enseignant : Aron Waldman

Mercredi de 19 h 00 à 21 h 00
Enseignante : Nadia Déhan-Rotschild

אָוואַנסירטע

מאָנטיק פֿון 10.00 אַז' ביז 12.00 אַז'
לערערס, יעדערס, לערער אַ וואָך איבער אַ וואָך : מאָריס גלאַזמאַן (די

Étudiants avancés

Lundi de 10 h 00 à 12 h 00
Enseignants en alternance, une semaine sur deux : Maurice Glazman (littéra-

ייִדישע ליטעראַטור אין פֿראַנקרײַך) און זשיל ראָזיע (לידער פֿון לייב נדודס, משה בראָדערזאָן און אורי־צבי גרינבערג)

מאָנטיק פֿון 14.00 אַז' ביז 16.00 אַז'
די ייִדישע ליטעראַטור אין ניו־יאָרק, טייל 3 : די 20ער יאָרן.
לערערין : רובי מאָנע

ture yiddish en France) et Gilles Rozier (poésie Yiddish : Leyb Naydus, Moyshe Broderzon, Uri-Tsvi Grinberg).

Lundi de 14 h 00 à 16 h 00
La littérature yiddish à New York, 3e partie : les années 1920.
Enseignante : Rubye Monet

דינסטיק פֿון 18.30 אַז' ביז 20.30 אַז'
פראַקטישער שרייבֿקורס. די באַטייליקטע וועלן אַנשרייבן אייגענע טעקסטן (בריוו, אינפֿארמאַציעס, אַרטיקלען, איבערזעצונגען), וואָס וועלן דינען ווי אַ יסוד פֿאַר דיסקוסיעס און דערקלערונגען. אַ טייל טעקסטן וועלן דערשנען אין דער ייִדישער טעם־טעם אָדער אין אַנדערע ייִדישע צשטשריפֿטן.

Mardi de 18 h 30 à 20 h 30
Expression écrite. Les participants seront invités à rédiger différentes sortes de textes - lettres, notices, articles, traductions - qui seront commentés et corrigés en classe. Certains pourront être publiés dans le *Yidisher tamtam* ou d'autres revues yiddish.
Enseignante : Natalia Krynicka

לערערין : נאַטאַליאַ קריניצקאַ

דאָנערשטיק פֿון 18.30 אַז' ביז 20.30 אַז'

דער תנ"ך-קרעז עפנט זיך פֿאַר נישע
תנ"ך-אַנהייבערס. צוריק צום חומש
(אין יהוואשעס ייִדישער איבערזעצונג).
אַגדות, פֿאַלקלאָר און ליטעראַרישע
שאַפֿונגען אַרום די העלדן און עפֿיזאָדן
פֿון דער תורה.

לערער : יצחק נִיבֿאָרסקי

Jeudi de 18 h 30 à 20 h 30

Afin d'ouvrir le cercle à des débutants en matière biblique, on reviendra à Breysheš (la Genèse), lu dans la traduction yiddish du poète Yehoyesh, et à des légendes, d'éléments du folklore et de textes littéraires yiddish inspirés d'épisodes du Pentateuque.

Enseignant : Yitskhok Niborski

P. A. F. pour l'année

270 € pour un cours. Étudiants de moins de 30 ans : 190 €.

Une personne inscrite à un cours peut suivre un autre cours pour 135 €. Étudiants de moins de 30 ans : 95 €.

L'adhésion à la Maison de la culture yiddish est obligatoire pour suivre les cours (voir p. 22). Pour certains cours, l'achat d'un manuel est requis par l'enseignant. Pour les autres, une participation aux frais de photocopies de 10 € est demandée. L'inscription aux cours donne accès gratuitement au prêt d'ouvrages à la médiathèque (livres, disques et cassettes audio) et au cycle de conférences en français de Philippe Boukara.

Les inscriptions aux cours et ateliers auront lieu à la Maison de la culture yiddish :

- le samedi 16 septembre de 14 h 00 à 17 h 00,

- le mardi 26 septembre de 14 h 00 à 20 h 00.

Début des cours : mardi 3 octobre.

Acquisition de l'Alef-beys

Stage animé par Nadia Déhan-Rotschild et Dorothée Vienney

Stage intensif destiné aux personnes souhaitant apprendre ou réviser l'alphabet yiddish, lettres carrées (caractères d'imprimerie) et lettres cursives (caractères manuscrits).

À l'issue du week-end, les participants seront capables de déchiffrer un texte en yiddish.

Samedi 2 et dimanche 3 décembre.

P. A. F. : 46 €. Membres : 35 €. Horaires : samedi de 14 h 00 à 18 h 00 et dimanche de 10 h 00 à 13 h 00 et de 14 h 00 à 17 h 00. Déjeuner en commun non prévu.

Il est possible d'apporter son pique-nique.

חודש לעכער סעמינאַר פֿון ייִדישער ליטעראַטור אַפּגעגעבן דעם וואַרשעווער צענטער (1939 - 1889)

אַנגעפֿירט דורך יצחק ניבאָרסקי

זונטיק דעם 22סטן אָקטאָבער

היסטאָרישער איבערבליק. די עלעגיעס נאָכן
ליטעראַרישן וואַרשע פֿון משה שולשטיין (צו זיין
25סטן יאַרצייט).

זונטיק דעם 19טן נאוועמבער

פּרץ. דורכפֿאַרנדיקע, אָרטיקע, צוגעקומענע
שריבער. ליטעראַרישע קרייזן, ציטשירפֿטן.

זונטיק דעם 10טן דעצעמבער

נאָך 1918. דער שריבער-פֿאַראַיין. די „ליטעראַרי-
שע בלעטער“.

Accessible à tout étudiant ayant 3 ans d'étude du yiddish. Lors de la première rencontre, chaque participant recevra un fascicule regroupant les lectures de toute l'année. Les personnes intéressées par ce séminaire doivent se faire connaître avant le 25 septembre à l'adresse niborski@free.fr.

Horaires : de 10 h 00 à 12 h 30 et de 14 h 00 à 16 h 00 **P. A. F. :** 30 €. **Membres :** 24 €.

Une participation aux frais de photocopies de 10 € est demandée pour l'année.

Le repas est pris en commun. Chaque participant apporte sa contribution sous forme de nourriture et/ou de boisson.

Pour notre prochaine saison culturelle consacrée à la **culture yiddish à Varsovie** nous recherchons des documents d'archive. Merci de vous adresser à Natalia Krynicka (01 47 00 14 00 natalia@yiddishweb.com).

Conférences en français

רעפֿעראַטן אויף פֿראַנצייזיש

Cycle de 9 conférences en français de Philippe Boukara

Thème et calendrier disponibles dans le courant du mois de septembre.

Le cycle de 9 conférences : 38 €. Membres : 22 €. Une conférence : 5 €. Membres : 3 €.

Les conférences sont gratuites pour les personnes inscrites aux cours de yiddish.

Ateliers de pratique culturelle

La transmission du yiddish passe aussi par d'autres voies que l'enseignement traditionnel. Nombreux participants aux ateliers culturels ne parlent pas le yiddish, mais éprouvent le besoin de se l'approprier par une approche artistique.

Pour les adultes

Chorale *Tshiribim*

טשיריבִּים

Animée par **Shura Lipovsky**

8

אינעם געזאַנג-וואַרשטאַט טשיריבִּים באַטײליקן זיך זינט 1989 ליבהאַבערס פֿון ייִדישן זינגליד. דאָס איז אויך אַ שיינער אופֿן צוצוקומען צו די אוצרות פֿון דער ייִדישער קולטור.

Tshiribim accueille, depuis 1989, ceux qui souhaitent chanter en yiddish. Il n'est pas nécessaire, pour participer, ni de connaître le solfège, ni de savoir lire le yiddish (les textes sont donnés en translittération). Il suffit d'avoir envie de chanter.

שורה ליפאָוסקי איז אַ זינגערין און אַ דערציילערין. זי האָט שטודירט געזאַנג אין דער מוֹ-זיק־קאָנסערוואַטאָריע פֿון ראָטערדאַם. זי איז שוין אַרויסגעטראָטן אין כלערליי ערטער איבער גאַנץ אייראָפּע און אַפֿילו אין רוסלאַנד, קאַנאַדע און די פֿאַראייניקטע שטאַטן. זי צייכנט זיך אויס מיט איר ייִדישן רעפּערטואַר.

זי האָט אָנגעפֿירט אין אַ ריי פֿעסטיוואַל־לן מיט ממשטער־לעקציעס, טאַנץ־און געזאַנג-וואַרשטאַטן. זי טרעט אַרויס רעגולער פֿאַר „מוזיקערס אָן גרענעצן“, וואָס אַרבעט לטובֿת שלום דורך מוזיק און טאַנץ אין לענדער וואָס לענדן פֿון עטנישע קאָנפֿליקטן און מלחמות.

Shura Lipovsky a étudié le chant au Conservatoire de musique de Rotterdam. Interprète, conteuse, elle est fort appréciée pour son enseignement du répertoire yiddish qu'elle replace systématiquement dans son contexte historique. Elle s'est produite sur scène, a enseigné et dirigé des master-classes de chant, des ateliers de danse et de contes en Europe, en Russie, aux Etats-Unis, au Canada.

Elle chante pour Musiciens sans frontières (MwB) qui œuvre pour la paix au travers de la musique et de la danse dans des pays confrontés à des conflits ethniques et à la guerre.

Les mardis, de 19 h 30 à 21 h 30.

P. A. F. : 150 € pour 18 séances de 2 heures. **Inscriptions** : le 16 septembre de 14 h à 17 h, le 26 septembre de 14 h à 20 h et au premier cours.

Rendez-vous : les mardis 17, 24 et 31 octobre, 14 et 21 novembre, 5 décembre.

L'atelier théâtre

Animé par Charlotte Messer

טעאָטער איז בעיקר פֿאַרבינדונג, אויסטויש, קעגנזייטיקע ווירקונג, געבן עפעס פֿון זיך און אויסהערן יענעם. פֿאַרוואַלונג און הנאה זיינען דערבײַ זייער וויכטיק, אָבער עס פֿאָדערט אויך אַ סך צײַט. דער ציל פֿונעם וואַרשטאַט וואָס מיר לייגן אַבן פֿאַר איז נישט צוצוגרייטן אַ סוף־שוליאַר־פֿאַרשטעלונג, נאָר זיך אויסצולענען פֿראַקטישע טעאָראַלישע מיטלען דורך אימפּראָוויזאַציע און דראַמאַטישער שפּיל (אויף פֿראַנצויזיש). דערנאָך וועלן די באַטייליקטע אַרבעטן איבער אויסצוגן פֿון טעאָטער־פּיעסעס אויף ייִדיש. עס איז נייטיק צו קענען ליינען ייִדיש, אַפֿילו אויב אַ ביסל שוואַכעך.

וויכטיק : דער וואַרשטאַט זאָל אָנהייבן אַרבעטן מוזן זײַן קאָטש אַ צענדליק פֿאַרשריבענע.

Le théâtre c'est avant tout de la communication, des interactions, des échanges, du don de soi et l'écoute de "l'Autre". C'est une activité ludique où la recherche du plaisir est fondamentale et qui demande beaucoup de temps. C'est ce que nous vous proposons dans cet atelier. Son objectif n'est pas la préparation d'un spectacle en fin d'année, mais l'acquisition des pratiques théâtrales par l'improvisation et le jeu dramatique (en français). Les participants travailleront ensuite sur des extraits de pièces en yiddish. Une lecture même hésitante du yiddish est nécessaire.

Important : pour que l'atelier fonctionne, il faut au moins une dizaine de participants.

Tous les premiers mardis du mois de 14 h 30 à 17 h 00.

P. A. F. : 90 € (9 rencontres dans l'année).

Rendez-vous : les mardis 3 octobre (avec inscription), 7 novembre et 5 décembre.

Charlotte Messer est titulaire d'une maîtrise de théâtre de l'Université de Paris III. Elle commence sa carrière de metteur en scène par un spectacle célébrant le Bicentenaire de la Révolution Française. De ce spectacle est issue la troupe francophone "La Porte Entr'ouverte" avec laquelle Charlotte signe plusieurs mises en scène. Elle anime des ateliers et des cours de théâtre pour adultes, adolescents et enfants dans le cadre des activités culturelles de différentes communes. En 2001, elle crée l'atelier théâtre de la MCY.

Troupe théâtrale yiddish *Troïm Teater*

Dirigée par Charlotte Messer, la troupe se compose des anciens de l'atelier théâtre de la Maison de la culture yiddish, notamment de ceux qui ont joué dans l'adaptation de l'œuvre de Haïm Slovēs, *Di yoyne un der valfish*. Produit pour la 1ère fois en janvier 2004, ce spectacle a été joué à plusieurs reprises avec grand succès. Aujourd'hui, Charlotte prépare une nouvelle pièce : une adaptation d'une œuvre de Avrom Golfaden *Di tsvey Kune-Leml*. La première représentation aura lieu à Paris le 13 mai 2007 (en yiddish surtitré français). Les suivantes auront lieu les 30 septembre et 7 octobre 2007.

Premier rendez-vous de la troupe : le mercredi 13 septembre de 18h30 à 20h30.

קלעזמער־זוארשטאָט L'atelier de musique klezmer

Animé par Marthe Desrosières

דער דאָזיקער וואַרשטאָט איז אַזנגעפֿירט געוואָרן לויט אַ געדאַנק פֿון מאָרט דערזאָיער און עסטעל הולאַק, מיטן ציל אויסצוטשטשן און איבערצוגעבן די אייגנאַרטיקייט פֿון דער קלעזמער־שער מוזיק.

ער איז געצילט צו ליבהאַבערס וואָס ווילן שפּילן אויף אַן אַנדער אופֿן אויף זייער באַליבטן אינסטרומענט, און טאַקע שפּילן בחברותא, אַז קלעזמער־זאָל זיך נישט פֿאַרוואַנדלען אין קיין קאַנצערטן־קונסט, נאָר בלעבן אַן אויסדרוק פֿון פֿאַלקסטימלעכער מוזיק. דער יערלעכער וואַרשטאָט וועט דערלויבן צו באַרעכערן דעם רעפּערטואַר מיטן צוועק אַרויסצוטרעטן עפֿנטלעך. צו אים וועלן צוקומען ממשטער־לעקציעס מיט ערשטקלאַסיקע מוזיקערס, באַוווּסטע ווי די בעסטע צווישן הַנְּטִיקע קינסטלער.

Créé à l'initiative de Marthe Desrosières et Estelle Hulack, l'atelier de musique klezmer a pour but de faire comprendre et transmettre ce qu'est cette musique et ce qui lui contre-

fère une tonalité si particulière. Il s'adresse aux amateurs qui souhaitent faire chanter leur instrument différemment et partager ce plaisir avec d'autres musiciens pour que le klezmer ne devienne pas seulement une musique de concert, mais reste une musique

vivante et populaire. L'atelier annuel permettra d'étudier les grands standards et de constituer un répertoire en vue de représentations publiques. Il sera étoffé par des master-classes animées par des musiciens de très haut niveau, reconnus comme les meilleurs du moment.

P. A. F. : 170 € (15 rencontres dans l'année). Étudiants de moins de 30 ans : 140 €.

Inscriptions : le 16 septembre de 14 h à 17 h, le 26 septembre de 14 h à 20 h et au premier cours. Rendez-vous : le 15 octobre, les 12 et 26 novembre et le 17 décembre de 11 h à 13 h.

L'atelier de traduction

Animé par Batia Baum

איבערזעצונג וואַרשטאָט

אונטער דער אָנפֿירונג פֿון בתיה בויס, באַקאַנטע לערערין און איינע פֿון די אָנגעזעענסטע הַנְּטִיקע איבערזעצערס פֿון ייִדישער ליטעראַטור, וועלן די באַטייליקטע אַריבערטראַגן ליטעראַרישע טעקסטן פֿון ייִדיש אויף פֿראַנצייזיש. דורכן פֿאַרגלעכן די פֿאַרשיידענע נוסחאות וועט אויסגעאַרבעט ווערן אַ בשותפותדיקע איבערזע־צונג, מיטן אויסבליק זי צו פּובליקירן.

Enseignante de yiddish et traductrice de grand talent, Batia Baum contribue à faire connaître et aimer du grand public la littérature yiddish. Dans l'atelier de traduction littéraire qu'elle anime, les participants sont invités à traduire des textes littéraires du yiddish en français. Une discussion s'engage afin de susciter l'élaboration d'un texte commun, qui pourra faire l'objet d'une publication.

דינסטיק פֿון 14.00 ביז 16.00 אַז

Le mardi de 14 h 00 à 16 h 00.

P. A. F. : 190 € (20 rencontres dans l'année). Inscriptions : le 16 septembre de 14 h à 17 h, le 26 septembre de 14 h à 20 h et au premier cours. Premier rendez-vous le mardi 11 octobre.

La conversation

שמועסקריז ווי אין דער היים

Animée par **Régine Nebel et Renée Kaluszynski**

דער שמועסקריז באַגעגנט זיך חודשלעך אונטער דער אָנפֿירונג פֿון רעזשין נעבעל און רענע קאַלושינסקי. מע רעדט אַרום אויף ייִדיש אַ בוך וואָס די באַטייליקטע האָבן פֿרֿיער איבערגעלייענט אויף פֿראַנצויזיש. אויף דער ערשטער באַגעגעניש וועט די דיסקוסיע זיין וועגן דעם צווייטן טייל פֿון שלום-עליכמס מנחם-מענדל, און מע וועט באַשטימען די ליסטע ביכער אויפֿן סעזאָן. נאָכן שמועס וועלן די באַטייליקטע בלעבן אויף אַ גלעזל טיי.

Ceux qui souhaitent parler yiddish peuvent participer au cercle de conversation *Vi in der heym* (comme chez soi). Le cercle se réunit pour discuter en yiddish d'un livre écrit en langue française. La liste des œuvres est établie à la première séance au cours de laquelle sera évoqué *La Peste soit de l'Amérique* de Sholem-Aleykhem (éd. Liana Lévi Piccolo). A l'issue de chaque séance, les participants prendront le thé ensemble.

**איין מאָל אַ חודש, פֿרֿייטיק
פֿון 15.30 אַז' ביז 17.30 אַז'.**

**Vendredi, une fois par mois,
de 15 h 30 à 17 h 30.**

Avant chaque séance, Régine et Renée recevront à 14h30 ceux et celles qui souhaiteraient recevoir une initiation à l'alphabet yiddish. **P. A. F. : 7 €.** Membres : 5 €. Le thé est offert.

Inscriptions : sur place, lors de l'atelier. **Rendez-vous :** 20 octobre, 17 novembre, 15 décembre.

L'atelier de cuisine yiddish

קאָכוואַרשטאָט

Animé par **Régine Nebel et Jeanine Kopciak**

11

אויפֿן קאָכוואַרשטאָט קומען זיך צונויף ליבהאַבערס פֿון דער היימישער ייִדישער קיך, צוצוגרייטן - אונטער דער אָנפֿירונג פֿון רעזשין נעבעל און זשאַנין קאָפּטשיאַק - אַ געשמאַקע וועטשערע וואָס מען עסט נאָך דעם אין איינעם. יעדער באַטייליקטער מעג פֿאַרבעטן איין גאַסט זיך צו זעצן מיט דער חֲבֵרָה צום טיש 19.30 אַז'.

Que serait la culture juive sans sa cuisine ?

Rendez-vous est donné à tous les amoureux de la cuisine yiddish, de son savoir-faire et de ses tours de main, pour préparer un dîner qui sera dégusté en fin d'atelier. Chacun des participants aura la possibilité d'inviter une personne de son choix à le rejoindre à 19h30 pour le repas.

Dimanche 19 novembre de 17 h 30 à 20 h 30.

Au menu :

Gehakte eyer (œufs hachés),
sauté de veau et *tsimes* carottes (carottes sucrées),
Shtrudl (roulé aux pommes).

P. A. F. : 30 € pour le participant à l'atelier. Atelier réservé aux adhérents de la Maison de la culture yiddish (voir p.22). Attention, nombre de participants limité à 10 personnes. Réservation et prépaiement obligatoires.

Pour les enfants

La Kindershul

קינדערשול

Animée par **Annick Prime-Margulis** et **Johanna Jakubowicz**

אַניק פּרימ־מאַרגוליס, אַ דיפּלאָמירטע לערערין, אַרבעט זינט אַקטאָבער 2004 מיט קינדער פֿון 4 יאָר און מער, אַזאַנגעטיילטע לויט עלטער־גרופּעס. אויף יעדער באַגעגעניש לערנט זי מיט די קינדער שפּראַך און גיט זיי איבער קולטור־ידיעות דורך האַנטאַרבעט, געזאַנג און טעאַטער.

חנהלע יאַקובאָויטש האָט ביז איצט זיך באַשעפֿטיקט מיט פֿאַרלאַג־אַרבעט. אַ דערצויגענע אויף ייִדיש, איז זי שוין מיט יאָרן צוריק געווען אַקטיוו ביי דער קינדערשול.

Annick Prime-Margulis, enseignante diplômée, accueille, depuis octobre 2004, les enfants à partir de 4 ans, répartis par tranches d'âge pour un après-midi qui mêle enseignement de la langue et transmission de la culture au travers d'ateliers collectifs d'arts plastiques, de chant et de théâtre.

Johanna Jakubowicz vient du milieu de l'édition. Elevée dans la langue yiddish, elle a déjà animé la kindershul, il y a quelques années.

1 à 2 dimanches par mois, de 14 h 30 à 17 h 30.

Premières séances : dimanches 10 septembre, 8 octobre, 5 et 12 novembre et 10 décembre.

Inscriptions le 3 septembre à partir de 14 h 30. Le projet se construisant au fil des séances avec les enfants, il est souhaitable qu'ils viennent régulièrement.

12

P. A. F. : un an, soit 15 séances : 100 €. **Un trimestre :** 55 €.

Tarif réduit à partir du deuxième enfant d'une même famille. L'adhésion à la Maison est obligatoire (voir p. 22). Pour suivre ce cours, il est nécessaire d'acquérir un fascicule au prix de 10 €.

Les fêtes et ateliers ponctuels

Présentés par **Annick Prime-Margulis** et **Mireille Sicari**

אחוץ די רעגולערע דאטעס פֿון דער קינדערשול, קר מען פֿאָר באַזונדערע אונטערנעמונגען פֿאַר קינדער, אַזנגעאַרדנט דורך אַניק פּרימ-מאַרגוליס. די קינדער באַקענען זיך מיט די געשיכטעס פֿון חנוכה, פורים און פסח, מיט מעשיות און דערציילונגען. אין פֿאַרבינדונג דערמיט אַרבעטן זיי אויס אַביעקטן, פֿאַרשטעלן זיך און שפּילן אויס סצענקעס.

En dehors des rendez-vous réguliers de la Kinder-shul, des activités sont organisées ponctuellement par Annick Prime-Margulis.

Les enfants cuisinent, écoutent des chroniques sur les grandes fêtes juives, Khanuke, Purim, Peysekhe, des contes et des histoires.

Ils les illustrent ensuite en jouant des saynètes, en se déguisant, en fabriquant des objets.

Dimanche 17 décembre de 16 h 00 à 18 h 00.

Khanuke, oy Khanuke !

Les enfants pourront écouter l'histoire de Khanuke, chanter, montrer leur talent à l'atelier d'arts plastiques et goûter les *pontshkes* (beignets).

P. A. F. : 8 €, membres : 5 €, goûter compris. Gratuit pour les enfants de la kindershul.
Adhésion obligatoire à la Maison de la culture yiddish. Réservation obligatoire.

Le Klezkinder

Animé par **Marthe Desrosières**

קלעזקינדער

13

דער קינדער־אַרקעסטער פֿאַר קלעזמער־מוזיק איז אויפֿגעקומען אין אַ גוטער שעה אויפֿן וואַרשטאַט „פֿאַריז קלעזמער 2006“. איצט קומט די צייט פֿון וואַקסן. יונגע מוזיקערס מיט נישט ווייניקער ווי דריי יאָר שפּיל־לימודים וועלן זיך אַזוי אַרום באַקענען מיט דער ייִדישער פֿאַלקס־מוזיק. אויף אַ פֿאַרוואַלנדיקן שטייגער וועלן זיי זיך צוגעוויינען צו הערן, דערנאָך צוזאַמענצואַרבעטן און לסוף אַרויסצוטרעטן אין איינעם. די קינדער וועלן אויפֿן וואַרשטאַט דאַרפֿן מיטברענגען יעדערער זען אינסטרומענט. ווער עס האָט עלטערן מוזיקערס וועט זיי קענען פֿאַרבעטן אַנטײל צו נעמען.

וויכטיק : דער וואַרשטאַט זאָל אָנהייבן אַרבעטן מוזן זען קאָטש אַ צענדליק פֿאַרשריבענע.

L'orchestre junior de musique klezmer (musique juive d'Europe de l'Est) qui a vu le jour avec grand enthousiasme au cours du stage « KLEZMER - PARIS 2006 » prend sa vitesse de croisière annuelle. Les jeunes musiciens qui ont au minimum trois ans d'étude pourront s'ouvrir à cette musique traditionnelle. La pratique permettra, dans un esprit ludique, de développer l'écoute, de découvrir le travail en groupe dans un but de petites représentations. Pour cet atelier, les enfants devront apporter leur instrument. Ils auront également la possibilité d'inviter leurs parents musiciens à participer.

Important : Pour que l'atelier fonctionne, il faut au moins une dizaine de participants.

Un mercredi sur deux de 14 h 30 à 16 h 00.

P. A. F. junior : 140 € pour l'année (16 séances). Pour une fratrie : 2 enfants : 250 € 3 enfants : 330 €. Parents : 140 € pour l'année (16 séances). L'adhésion à la Maison est obligatoire (voir p. 22). **Inscriptions :** le 16 septembre de 14 h à 17 h, le 26 septembre de 14 h à 20 h et au premier cours. **Rendez-vous :** les 4 et 18 octobre, 8 et 22 novembre, 6 et 20 décembre.

La Bibliothèque Medem

אין דער מעדעם-ביבליאטעק

médiathèque dédiée au monde yiddish

La Bibliothèque

Les collections comprennent 30 000 ouvrages, dont 21 000 en yiddish et 9 000 en d'autres langues (français, hébreu, anglais, allemand, polonais, etc.)

Un millier d'ouvrages de référence sont en consultation libre dans la salle de lecture, au rez-de-chaussée, et ne peuvent être empruntés.

Les autres ouvrages, y compris les collections de périodiques et de microfilms, sont conservés au sous-sol. Ces documents sont communiqués sur simple demande. Le catalogue de la bibliothèque est consultable sur www.rachelnet.org.

© Philippe Szipitgals

די ביבליאטעק

די זאַמלונגען נעמען אַרום 30000 ביכער, פֿון זיי – 21000 אויף ייִדיש און 9000 אויף אַנדערע שפּראַכן. אין לייענזאַל שטייען אַ טויזנט אַזנאָק-ביכער. אָט די ביכער באַרגט מען נישט. דאָס רובֿ פֿון די זאַמלונגען ווערן אויפֿגעהיט אין לאַגערן אין קעלער : ביכער, צשטשריפֿטן, מיקראָפֿילמען. די לייענערס קענען באַשטעלן די דאָקומענטן ביי די ביבליאָטעקאַרן. מע קען אַרשנאָקן אין ביבליאָטעק-קאַטאַלאָג אויף

www.rachelnet.org.

די פֿאָנאָטעק

זי נעמט אַרום איבער 4000 אויפֿנאַמעס פֿון ייִדישע לידער, מוזיק און ליטעראַרישע טעקסטן. צו אַ טייל, אויף אוידיאָ-טאַשמעס, האָט מען צוגעגעבן אַ העפֿט מיט פֿאַרטיטורן, טעקסטן פֿון די לידער, איבערזע-צונגען און טראַנסליטעראַציעס. מע קען זיך באַניצן מיטן קאַטאַלאָג אויף אינטערנעץ :

www.yiddishweb.com.

14 La phonothèque

Elle conserve plus de 4 000 enregistrements de chansons yiddish, musiques et textes littéraires. Certains, présentés sous forme de cassettes audio, sont accompagnés de livrets proposant les partitions musicales, les textes des chansons, des traductions et des translittérations en caractères latins. Le catalogue de la phonothèque est consultable sur internet à l'adresse : www.yiddishweb.com et sera bientôt consultable sur www.rachelnet.org.

Horaires d'ouverture Lundi, mardi, jeudi de 14 h 00 à 18 h 30, mercredi et samedi de 14 h 00 à 17 h 00.

Phonothèque Le public peut emprunter des documents sonores aux horaires de la bibliothèque. Il peut bénéficier de conseils personnalisés le lundi de 14 h 00 à 18 h 30 et le mercredi de 15 h 00 à 17 h 00.

Conditions d'accès

Consultation sur place : gratuite pour tous.

Emprunt : gratuit pour les membres de la Maison de la culture yiddish.

Pour les autres lecteurs : 3 € par mois ou 30 € pour l'année. Une caution remboursable de 23 € est demandée à tous les nouveaux lecteurs.

Journée européenne de la culture juive

Dimanche 3 septembre de 14 h 00 à 19 h 30

פרייער אַרײַנטריט

Entrée libre

קאַפּע און בוכהאַנדלונג

Café-librairie

פאַרקויף פֿון ביכער אין ייִדיש און אין פֿראַנצייזיש, און אויך פֿון קאַמפּאַקטלעך. ייִדישע מאַכלים און געבעקסן.

Vente de livres en yiddish et français, et de CD. Spécialités d'Europe centrale salées et sucrées.

באַזוך

Visite

די אויסערגעוויינטלעכע אוצרות פֿון דער מעדעם-ביבליאָטעק : 14.30 אַז, 16 אַז, 17.30 אַז.

Les collections exceptionnelles de la Bibliothèque Medem à 14h30, 16h00, 17h30.

אויסשטעלונג

Exposition

דאָס ייִדישע ליד אין פֿאַרטיטורן מוזיק-פֿאַרטיטורן פֿון אָנהייב 20סטן י"ה וואָס מע האָט נאָך וואָס אַרענגענומען אין די זאַמלונגען פֿון דער מעדעם-ביבליאָטעק.

La chanson yiddish à travers les partitions
Partitions de musique du début du XXe siècle entrées récemment dans les collections de la Bibliothèque Medem.

קינאָקלוב

Ciné-club

15.00 אַז – אַנקל מאַזעס

15 h 00 - Uncle Moses

פֿילם פֿון עדגאַר אולמער לויטן ראָמאַן פֿון שלום אַש. פֿאַר' שטאַטן / 1932 / שוואַרץ און ווייס / 87 מיני / ייִדיש מיט ענגלישע אונטערשריפטן מיט הונדערט יאָר צוריק אין ניו-יאָרק. אין אַ ייִדישער געגנט אין מאַנהעטן לעבן אין אַרעמקייט ייִדישע אימיגראַנטן. זיי אַרבעטן אין די שעפּער בנב אַנקל מאַזעס, וואָס איז אויך געקומען פֿון שטעטל אָבער האָט זיך אַרויפֿגעאַרבעט.

Film d'Edgar G. Ulmer d'après une œuvre de Sholem Ash. États-Unis / 1932 / 87 min / Noir et blanc / yiddish sous-titré anglais
Il y a un siècle, dans un quartier juif de Manhattan, les immigrants venus de l'Europe de l'Est vivaient misérablement. Ils travaillaient dans les ateliers de confection d'oncle Moses, venu lui aussi d'un shtetl.

17.00 אַז פֿישקע דער קרומער

17 h 00 - Fishke der krumer (The light ahead)

פֿילם פֿון עדגאַר אולמער לויטן ראָמאַן פֿון מענדעלע מוכר-ספֿרים. פֿאַר' שטאַטן / 1939 / שוואַרץ און ווייס / 94 מיני / ייִדיש מיט ענגלישע אונטערשריפטן צוויי קאָליקעס, פֿישקע און האַדל, פֿאַרליבן זיך און חלומען פֿון אַ נב לעבן אין אָדעס, ווינט פֿונעם דלת און פֿון דער שטיקנדיקער אַטמאָספֿער פֿונעם שטעטל.

Film d'Edgar G. Ulmer d'après un récit de Mendele Moykher-Sforim. États-Unis / 1939 / 94 min / Noir et blanc / Yiddish sous-titré anglais.
Deux pauvres invalides amoureux, Fishke et Hodel, rêvent d'une vie dans la grande ville d'Odessa, loin de la misère et de l'atmosphère étouffante du shtetl.

Le programme complet de cette journée est sur : www.jewishheritage.org.

Journées européennes du patrimoine

Samedi 16 septembre de 14 h 00 à 19 h 30

פֿרענער אַרניטריט

Entrée libre

קאַפּע און בוכהאַנדלונג

פֿאַרקויף פֿון ביכער אין ייִדיש און אין פֿראַנצייזיש, און אויך פֿון קאַמפּאַקטלעך. ייִדישע מאַכלים און געבעסן.

Café-librairie

Vente de livres en yiddish et français, et de CD. Spécialités d'Europe centrale salées et sucrées.

באַזוך

די אויסערגעוויינטלעכע אוצרות פֿון דער מעדעם־ביבליאָטעק : 14.30 אַז, 16 אַז, 17.30 אַז.

Visite

Les collections exceptionnelles de la Bibliothèque Medem à 14h30, 16h00, 17h30.

אויסשטעלונג

דאָס ייִדישע ליד אין פֿאַרטיטורן מוזיק־פֿאַרטיטורן פֿון אָנהייב 20סטן י"ה וואָס מע האָט נאָר וואָס אַרנגענומען אין די זאַמלונגען פֿון דער מעדעם־ביבליאָטעק.

Exposition

La chanson yiddish à travers les partitions

Partitions de musique du début du XXe siècle entrées récemment dans les collections de la Bibliothèque Medem.

16

קינאַקלוב

15.00 אַז' - דהי ייִדיש סינעמאַ

דאָקומענטאַר פֿון ריטשאַרד פֿאַנטווס.
פֿאַר שטאַטן / 1991 / קאָלירן / 60 מינ' / ענגליש און ייִדיש מיט ענגלישע אונטערשריפֿטן
דער ייִדישער קינאַ, אַ קינד פֿון דער ייִדישער ליטעראַטור און פֿון ייִדישן טעאַטער, צעבליט זיך צווישן ביידע וועלט־מלחמות. עדות און אַרכיוו־דאָקומענטן דערציילן וועגן זיין אַנטוויקלונג.

Ciné-club

15 h 00 - The yiddish cinema

Documentaire de Richard Pontius.

États-Unis / 1991 / couleur / 60 min / Anglais et yiddish sous-titré anglais

Issu de la littérature et du théâtre yiddish, le cinéma yiddish est, entre les deux guerres, florissant. Des témoignages et des archives documentaires retracent son évolution.

17.00 אַז' - מאַמעלע

פֿילם פֿון זשאָזעף גרין און קאָנראַד טאָם
פּוילן / 1938 / שוואַרץ און ווייס / 100 מינ' / ייִדיש מיט ענגלישע אונטערשריפֿטן

מאָלי פּיקאָן, די טאַלאַנטפֿולע אַקטריסע, שפּילט אין דער דאָזיקער מוזיקאַלישער קאָמעדיע די ראָלע פֿון חוושטשע, אַ יונגע יתומה אין לאָדזש וואָס דאַרף אויסהאַדעווען אירע ברידערלעך און שוועסטערלעך.

17 h 00 - Mamele

Film de Joseph Green et Konrad Tom

Pologne / 1938 / 100 min / Yiddish sous-titré anglais.

Molly Picon tient le rôle de Khavtshe, jeune orpheline de Lodz, qui a la charge de ses frères et sœurs.

Une comédienne de grand talent dans une comédie musicale de haut vol.

Le programme complet de cette journée est sur : www.journeesdupatrimoine.culture.fr.

Rencontre littéraire

ליטעראַרישער באַגעגעניש

Dimanche 15 octobre à 15h00

Isroel Rabon : *Balut, roman d'un faubourg*

ישראל ראָבאָן : באַלוט, ראָמאַן פֿון אַ פֿאַרשטאָט

Isroel Rabon (1900-1941), orphelin, a vécu à Balut, le faubourg du prolétariat juif de Lodz, parmi la crasse et les bruits de métier à tisser. Peintre, poète, essayiste et marginal, assassiné à Ponar, il est un des écrivains yiddish majeurs de l'entre deux-guerres.

Présentation de Isroel Rabon et du roman *Balut* par Rachel Ertel, suivis de lectures en yiddish et en français d'extraits du roman.

Entrée libre

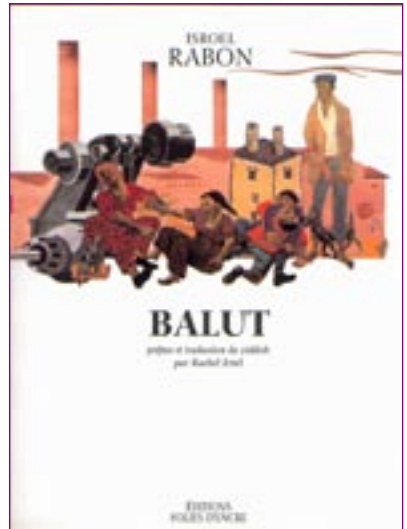
17

Le roman Balut de Isroel Rabon, traduit du yiddish par Rachel Ertel, est paru aux éditions Folies d'encre. Le roman La Rue, de Isroel Rabon, est paru aux éditions Julliard en 1999.

ישראל ראָבאָן (1900–1941) האָט געלעבט אין באַלוט, די ייִדישע פּראָלעטאַרישע פֿאַרשטאָט פֿון לאָדזש, צווישן דער מיסט און דער שטויב פֿון די טעקסטיל־וואַרשטאַטן. ער האָט געשריבן ראָמאַנען, לידער און עסייען, און איז אויך געווען אַ מאָלער. ער איז אומגעקומען אין פּאָנאַר.

מיטן אָנטייל פֿון רחל ערטעל. פֿאַרלייענונגען אויף ייִדיש און פֿראַנצייזיש.
פּרייער אַרײַנטריט

די איבערזעצונג פונעם ראָמאַן באַלוט איז דערשינען אין פֿאַרלאַג פֿאַלי דענקר

ליטערארישע עונג-שבת

Samedis littéraires

שמועס אויף יידיש און פֿראַנצייזיש
אַרום הַנְטִיקע ליטעראַרישע טעמעס.

Présentation en yiddish ou en français,
de sujets littéraires d'actualité.

שבת דעם 14טן אַקטאָבער 15.00 אַז'י

צום דערשיינען פֿון דוד אומרוס בוך

אין די ראַמען פֿונעם „לייען-יום טוב“.

דער קאָוונער זשורנאַליסט און דערצײלער דוד אומרוס (1910-1941), פֿון די אױפֿגײענדיקע געשטאַלטן אינעם ייִדישן קולטור־לעבן אין דער אומאַפהענגיקער ליטע, איז אומגעקומען אין פּאַנאַר. זײנע דערצײלונגען, וואָס גײען אױס אַרויס אין פֿראַנצײזישער אײבערזעצונג, זאָגן עדות וועגן די שפּאַנונגען וואָס דאָס אײראָפּעיִשע ייִדנטום האָט אײבערגעלעבט אין יענע דראַמאַטישע יאָרן. **אויף פֿראַנצײזיש. פֿרײער אַרײנטרײט.**

Samedi 14 octobre à 15 h 00

À la croisée des chemins

Présentation du recueil de nouvelles de Dovid Umru, dans le cadre de la manifestation Lire en Fête Dovid Umru (1910 - 1941), écrivain et journaliste à Kaunas (Lituanie), l'une des jeunes promesses de la culture yiddish dans son pays, fut assassiné par les nazis à Vilnius. Ses nouvelles, réalistes et engagées, témoignent de la réalité dramatique des Juifs européens de l'époque. **En français. Entrée libre.**

שבת דעם 18טן נאָוועמבער 15.00 אַז'י

אַבות ישורון און זײַן באַצײג צו ייִדיש

מיטן אָנטייל פֿון רחל ערטעל און הילית ישורון

דער פּאָעט אַבות ישורון (1903-1992) האָט זײַן גאַנץ ווערק געשאַפֿן אויף העברעיִש, כאָטש זײַן מוטער־פּראַך איז געווען ייִדיש. ער האָט זיך אָפֿט אויסגע־ריקט וועגן דער ראָלע פֿון ייִדיש אין זײַן שאַפֿן. נאָך דער באַגעגעניש וועט פּראָיעקטירט ווערן אַ דאָקומענטאַר־פֿילם וועגן אַבות ישורון. **אויף פֿראַנצײזיש און ייִדיש. פֿרײער אַרײנטרײט.**

Samedi 18 novembre à 15 h 00

Avot Yeshurun : "Une oreille pour l'hébreu, l'autre pour le yiddish".

Avec Rachel Ertel et Helith Yeshurun
Le poète Avot Yeshurun (1903 - 1992) a écrit toute son œuvre en hébreu, tout en étant de langue maternelle yiddish. Il s'est souvent exprimé sur la présence de la langue yiddish dans sa vie et dans son œuvre. Son recueil de poèmes et proses *La faille syro-africaine*, est publié aux Editions Actes Sud. *La rencontre sera suivie de la projection d'un documentaire sur Avot Yeshurun (voir page 20).* **En français et yiddish. Entrée libre.**

שבת דעם 9טן דעצעמבער 15.00 אַז'י

מאָריס ווינטשעווסקי (1856-1932)

אַרײנפֿיר : יצחק נײַבאַרסקי

מאָריס ווינטשעווסקי, פֿון די פּיאָנערן פֿון ייִדישן סאָציאַליזם, איז געווען דער חרײַ־וואַלדיקסטער שרײַבער פֿון דער ייִדישער סאָציאַליסטישער פרעסע. זײנע סאַטירעס און קאַמפֿסילידער בלעבן נאָך אַלץ אַקטועל 150 יאָר נאָך זײַן געבוירן. **אויף ייִדיש. פֿרײער אַרײנטרײט.**

Samedi 9 décembre à 15 h 00

150e anniversaire de la naissance de Moris Vintshevski (1856 – 1932)

Introduction de Yitskhok Niborski
Pionnier du socialisme juif, Vintshevski devient la plume la plus acérée de la presse socialiste yiddish à Londres puis à New York. Ses satires en prose et en vers et ses chansons de combat gardent aujourd'hui toute leur force. **En yiddish. Entrée libre.**

Spectacles

ספּעקטאַקלען

שבת דעם 21סטן אָקטאָבער 15 אַזי

דו, אונדזער שלימזל, אונדזער שטערן

לידער־רעציטאַל פֿון רות לעווין ;

ביי דער פּיאַנע : אַבישי פּיש.

די זינגערין רות לעווין, וועלכע האָט לעצטנס אַרויסגעגעבן אַ וויכטיק בוך מיט די שאַפֿונגען פֿון איר פֿאַטער, דעם טשערנאָוויצער ליטעראַטור־קע־נער און קאָמפּאָזיטאָר לייבו לעווין, טרעט אַרויס מיט אַן אָפּקלעב לידער פֿון איר טאַטנס גרויסן בן־עיר איציק מאַנגער.

אַרזנטריט : 17 אַייראָס. מיטגלידער : 12 אַייראָס.

Samedi 21 octobre à 15 h 00

**Du, undzer shlimazl, undzer shtern
(Toi, notre malchanceuse, notre étoile)**

Récital de Ruth Levin, chant et
Avishai Fisz, piano

Comme contribution à l'œuvre de son père, Leibu Levin né à Czernowitz, expert en littérature yiddish, acteur et compositeur célèbre pour avoir mis en musique de nombreux textes et poèmes yiddish, Ruth Levin a fait paraître une anthologie de ces compositions : «Word and Melody». Elle nous offre ici un florilège d'œuvres d'Itsik Manger.

P. A. F. : 17 €. Membres : 12 €. 19

מאָנטיק דעם 13טן נאָוועמבער 20.00 אַזי

צאַרטקייט אין וואָרט און קלאַנג

רעציטאַל פֿון שורה ליפּאָווסקי, מיט דער

באַגלייטונג פֿון יאַן ראָקיטאַ (צימבל) און מאָניק לאַנסדאָרפּ (פּיידל).

צום דערשניען פֿון אַ נשעם קאָמפּאָזיטאָר, וועט

שורה ליפּאָווסקי טרײַאָ געבן אַ קאָנצערט פֿון ייִדישע, ספּרדישע און העברעיִשע לידער, אַ רעפּע־רטואַר אין וועלכן אַ באַזונדערע צערטלעכקייט דריקט זיך אויס דורך ווערטער פֿון ליבשאַפֿט און האַפֿענונג, דורכגעדרונגענע מיט אַ

שטרעבונג נאָך גשטטיקייט.

אַרזנטריט : 20 אַייראָס. מיטגלידער : 15 אַייראָס.

Lundi 13 novembre à 20 h 00

**Tenderness in Word and Sound
(Mot et musique tendres)**

Récital de Shura Lipovsky, accompagnée par
Jan Rokyta au cymbalum et Monique Lansdorp
au violon.

À l'occasion de la sortie de son nouvel album, le *Shura Lipovsky Trio* donnera un concert de chansons yiddish, sépharades, hébraïques où une tendresse toute particulière s'exprime au travers de mots d'amour, d'espoir et la quête d'une identité spirituelle.

P. A. F. : 20 €. Membres : 15 €.

Attention : le concert de Shura Lipovsky aura lieu à l'Espace Reuilly

21, rue Antoine-Julien Hénard - 75012 Paris . Métro : Montgallet (ligne 8), Bus n° : 46 (arrêt Montgallet), 29 (arrêt Mairie du 12°).

Rencontre

באגעגעניש

דאָנערשטיק דעם 23סטן נאָוועמבער

20.30 אָז

שמואל-יעקב יאָצקאָן (1874 - 1936)

מיטן אָנטייל פֿון : פֿיליפּ בוקאַראַ, אַלין בענען,
יצחק ניבאָרסקי, איוואַן רובינשטיין, אַנאַס-סעליאַ
קענדאַל, וואַנדאַ יאַצקאָן-בוף.

צום 70סטן יאָרצנט פֿונעם גרינדער פֿון וואַרשעווער
„הננט“ און פֿון „פֿאַריזער הננט“, וועט דערמאָנט
ווערן דאָס לעבן און שאַפֿן פֿון אַ שליסל-געשטאַלט
אין דער געשיכטע פֿון דער ייִדישער פרעסע.
פֿאַרלייענונג פֿון דאָקומענטן אויף ייִדיש און
פֿראַנצייזיש.

אַרננטריט פֿרײַ

Jeudi 23 novembre à 20 h 30

Hommage à Shmuel-Yankev Yatzkan

Avec la participation de : Philippe Boukara, Aline Benain, Yitskhok Niborski, Yvan Rubinstein, Anna-Célia Kendall, Wanda Buf.

Shmuel-Yankev Yatzkan (1874-1936) fut le fondateur des journaux *Haynt* (1908-1939) à Varsovie et *Parizer Haynt* (1926-1939) à Paris. Témoignages, lecture de textes en yiddish et en français, exposition de documents d'archives, célébreront la mémoire de ce grand homme de la presse yiddish, à l'occasion du 70ème anniversaire de son décès.

Entrée libre.

Ciné-Club

קינאָקלוב

שבת דעם 18טן נאָוועמבער 17 אָז

אַבות ישורון

דאָקומענטאַר-פֿילם פֿון עמיר הראל

ישראל / 1990 / קאָלירן / 53 מינ' / עבֿרית

מיט ענגלישע אונטערשריפטן

דער שרבער אַבות ישורון (1903 - 1992) איז
געבוירן געוואָרן אין אוקרענע און האָט זיך באַזעצט
אין ארץ-ישראל אין 1925. זיין גאַנצע שאַפֿונג איז אַ
באַמיונג אַרויסצוציען פֿון דער שפראַך אַלץ וואָס זי
איז בכוח צו געבן, זיך באַניצנדיק מיט זינע ידיעות,
אין פֿאַרשיידענע לשונות : ייִדיש, אַראַביש, פּויליש,
ענגליש. רעזערווירט פֿאַר די באַטייליקטע אויף דער
באָגעגעניש וואָס באַלד פֿאַרע (זע' 18)

Samedi 18 novembre à 17 h 00

Avot Yeshurun

Documentaire d'Amir Harel

Israel / 1990 / 53 min / Couleur / Hébreu sous-titré anglais

Né en Ukraine, l'écrivain Avot Yeshurun (1903-1992) émigre en Israël en 1925. Toute son œuvre a pour objet un travail sur le langage auquel il cherche à faire rendre tout ce qu'il peut donner en faisant appel à sa connaissance de diverses langues : le yiddish, l'arabe, le polonais, l'anglais. **Entrée réservée à ceux qui suivent la rencontre préliminaire (voir p. 18).**

שבת דעם 25סטן נאָוועמבער 15 אָז

געשטאַלטן פֿון מענטשן

דאָקומענטאַר-פֿילם פֿון עליזאַבעט לאָגאַק און

ראָז לאַליע

פֿראַנקרייך / 2005 / קאָלירן / 71 מינ'

פֿינף עדות פֿון די מלחמה-יאָרן, ייִדן און נישט-ייִדן,
דערציילן וועגן לעבן אין פֿראַנקרייך אין יענע צעטן
און וועגן דעם בשפּיל פֿון ווונדערלעכע ייִדישע
פּערזענלעכקייטן .

אַרננטריט : 6 אַיראָס. מיטגלידער : 4 אַיראָס.

Samedi 25 novembre à 15 h 00

Figures humaines

Documentaire d'Elisabeth Logak et Rose Lallier

France / 2005 / 71 min / Couleur

Cinq personnes, juives et non juives, évoquent leur vie en France pendant la seconde guerre mondiale et en particulier les valeurs du monde yiddish transmises par des figures admirables. *En présence des réalisatrices.*

P. A. F. : 6 €. Membres : 4 €.

La Maison à la Radio

דער צענטער אויף ראַדיאָ

דער פּאַריזער ייִדיש-צענטער האָט פֿאַר אַנך צוויי רעגולערע ראַדיאָ-פּראָגראַמען :

La Maison de la culture yiddish vous propose deux rendez-vous sur les ondes :

עמיסיע אויף פֿראַנצייזיש

ייִדיש היינט, אויף RCJ, 94.8 FM

אַנגעפֿירט דורך עלאַ שאַרביט, יעדן 104

דאָנערשטיק אין חודש פֿון 23.30 ביז 24 אַז'.

די עמיסיע ווערט אויף ס'נב איבערגעגעבן אויפֿן אינטערנעט זיטל פֿון RCJ, www.radiorcj.info, און אויך דורך ראַדיאָ JM מאַרסיי.

Émission en français

Yidish haynt, sur RCJ, 94.8 FM

Animée par Elsa Charbit,

le 4e jeudi du mois de 23 h 30 à 24 h 00

L'émission est reprise sur le site internet de RCJ www.radiorcj.info, ainsi que par radio JM Marseille.

עמיסיע אויף ייִדיש

די ייִדישע שעה, אויף Radio J, 94.8 FM

יעדן דינסטיק פֿון 15.30 ביז 16.30 אַז'

די טוערס פֿונעם פּאַריזער ייִדיש-צענטער האָבן אין יוני איבערגענומען די דאָזיקע עמיסיע, מיט וועלכער עס האָט אָנגעפֿירט אין משך פֿון 25 יאָר יאָסעלע טעסטילער, וואָס האָט זיך איצט גענומען אַ פֿשר פֿאַרדינטן אָפּרו.

דאָס איז אַ קולטור-פּראָגראַם וואָס ווערט געפֿירט דורכויס אין ייִדיש. אויב איר האָט מעלדונגען איבערצוגעבן, אָדער אויב איר ווילט מע זאָל אַנך פֿאַרבעטן רעדן וועגן אַן אונטערנעמונג צי וועגן אַ קולטור-געזעלשאַפֿטלעכן ענין, שטעלט אַנך אין פֿאַרבינדונג מיט זשיל ראָזיע אויפֿן :

01 47 00 14 00

Émission en yiddish

Di yidishe sho, sur Radio J, 94.8 FM

Tous les mardis de 15 h 30 à 16 h 30

L'équipe de la Maison de la culture yiddish a repris en juin cette émission animée durant vingt-cinq ans par Yossele Testiler qui goûte à présent une retraite bien méritée.

Il s'agit d'un magazine culturel intégralement en yiddish. Si vous avez des informations à annoncer, si vous souhaitez être invité pour parler d'une activité ou d'un sujet culturel ou de société, n'hésitez pas, contactez Gilles Rozier au 01 47 00 14 00.

21

Édition

פֿאַרלאַג

Sortie le 14 octobre

À la croisée des chemins et autres nouvelles, de Dovid Umru, traduit du yiddish par Henri Apelbaum, Batia Baum, Louissette Kahane, Danièle Rozenszpir-Peylet et Viviane Siman.

296 pages, 20 € (voir page 18).

Bulletin d'adhésion

La Maison de la culture yiddish-Bibliothèque Medem est une association de loi de 1901.

La première des manières de soutenir la Maison de la culture yiddish-Bibliothèque Medem est de devenir membre !

Le statut de membre donne droit à :

- l'accès gratuit à la médiathèque (bibliothèque et phonothèque) ;
- l'abonnement à la *Lettre de la Maison de la culture yiddish* (9 numéros mensuels d'octobre à juin) qui vous permettent de vous tenir informé de l'actualité liée à la culture yiddish en France et dans le monde ;
- des réductions à de nombreuses activités organisées par la Maison de la culture yiddish-Bibliothèque Medem ;
- des réductions à des spectacles organisés par d'autres institutions.

Je souhaite adhérer à la Maison de la culture yiddish :

Les adhésions sont valables pour un an d'octobre 2006 à septembre 2007. Les adhésions perçues en septembre 2006 sont valables pour 2006-2007.

22	☐ Adhésion individuelle	50 €
	☐ Adhésion familiale (parents et enfants mineurs)	66 €
	☐ Étudiant de moins de 30 ans	25 €

Je souhaite soutenir davantage les actions de la Maison de la culture yiddish - Bibliothèque Medem et je verse un don supplémentaire de :

	150 €
	300 €
	1 000 €
autre : €

Total (chèques à l'ordre de la **Maison de la culture yiddish-Bibliothèque Medem**) €

Toutes les contributions sont à retourner à l'adresse suivante accompagnées de ce coupon :

Maison de la culture yiddish-Bibliothèque Medem
18, passage Saint-Pierre Amelot 75011 Paris

Ces contributions vous donnent droit à un avantage fiscal :
pour les personnes physiques, une réduction d'impôt égale à 60 % du don, dans la limite de 20 % du revenu imposable. Pour les entreprises, une réduction d'impôt égale à 60 % du don, dans la limite de 0,5 % du chiffre d'affaires.

Que faire aujourd'hui ?

Les activités hebdomadaires (cours) ou bimensuelles (atelier-translation, chorale, studio-théâtre, musique klezmer, cours et ateliers pour enfants) ne sont pas indiquées.

Septembre 2006

Dimanche 3	15h00	Film	<i>Uncle Moses</i>	p. 15
	17h00	Film	<i>Fishke der krumer</i>	p. 15
Samedi 16	14h00	Inscription au cours et aux ateliers		p. 6
	15h00	Documentaire	<i>The Yiddish Cinema</i>	p. 16
	17h00	Film	<i>Mamele</i>	p. 16
Mardi 26	14h00	Inscription au cours et aux ateliers		p. 6

Octobre 2006

Mercredi 11	19h00	Palabres centre-européennes	Panorama des livres sur l'Europe centrale	p. 17
Samedi 14	15h00	Samedi littéraire	<i>A la croisée des chemins</i> , nouvelles de Dovid Umru	p. 18
Vendredi 20	15h30	Cercle de conversation en yiddish		p. 11
Samedi 21	15h00	Spectacle	<i>Du, undzer shlimazl, undzer shtern</i> , avec Ruth Levin	p. 19
Dimanche 22	10h00	Séminaire de littérature en yiddish	Le souvenir des auteurs yiddish de Varsovie	p. 7

Novembre 2006

Lundi 13	20h00	Spectacle	<i>Tenderness in Word and Sound</i> , avec Shura Lipovsky	p. 19
Vendredi 17	15h30	Cercle de conversation en yiddish		p. 11
Samedi 18	15h00	Samedi littéraire	<i>Avot Yeshurun : "Une oreille pour l'hébreu, l'autre pour le yiddish"</i> , avec Rachel Ertel et Helieth Yeshurun	p. 18
	17h00	Documentaire	<i>Avot Yeshurun</i>	p. 20
Dimanche 19	10h00	Séminaire de littérature en yiddish	<i>Perets. Varsovie, point de passage et d'enclage.</i>	p. 7
	17h30	Atelier de cuisine yiddish	<i>Gehakte eyer, sauté de veau et tsimes, shtrudl</i>	p. 11
Judi 23	20h30	Rencontre littéraire	Hommage à Shmuel-Yankev Yatzkan	p. 20
Samedi 25	15h00	Documentaire	<i>Figures humaines</i>	p. 20

Décembre 2006

Samedi 2	14h00	Acquisition de l'Alef-beys	stage (1/2)	p. 6
Dimanche 3	10h00	Acquisition de l'Alef-beys	stage (2/2)	p. 6
Samedi 9	15h00	Samedi littéraire	150 ^e anniversaire de la naissance de Moris Vintshevski	p. 18
Dimanche 10	10h00	Séminaire de littérature en yiddish	La littérature yiddish à Varsovie après 1918	p. 7
Vendredi 15	15h30	Cercle de conversation en yiddish		p. 11
Dimanche 17	16h00	Activités pour enfants	<i>Khanuke, oy Khanuke !</i>	p. 13

Offres adhérents

פֿאַרלייגן פֿאַר מיטגלידער

Cinéma, théâtre, concerts,... retrouvez tout au long de l'année nos offres aux adhérents de la Maison de la culture yiddish sur le site :

www.yiddishweb.com

Maison de la culture yiddish - Bibliothèque Medem

פאַריזער יידיש-צענטער – מעדעם-ביבליאָטעק

subventionnée par la DRAC-Ile de France, la Mairie de Paris,

le Conseil régional d'Ile de France, la Fondation pour la mémoire de la Shoah,

le Centre national du livre et le Fonds social juif unifié.

18, passage Saint-Pierre Amelot 75011 Paris

tél. : 01 47 00 14 00 fax : 01 47 00 14 47

Métro : Oberkampf, Filles du Calvaire Bus : 20, 56, 65, 96

courriel : medem@yiddishweb.com

site internet : www.yiddishweb.com

Adhésion à la Maison de la culture yiddish

D'octobre 2006 à septembre 2007

Adhésion individuelle : 50 €

Adhésion familiale (parents et enfants mineurs) : 66 €

Etudiant de moins de 30 ans : 25 €

L'adhésion est requise pour s'inscrire aux cours et aux ateliers culturels. Pour les spectacles et les conférences, les personnes n'ayant pas réservé seront acceptées dans la limite des places disponibles.

Horaires d'ouverture au public de la Maison

Lundi, mardi et jeudi de 12 h 00 à 19 h 00.

Mercredi de 14 h 00 à 19 h 00. Samedi de 14 h 00 à 17 h 00.

Fermée le vendredi, le dimanche, les jours de fêtes légales et à Yom Kippour (lundi 2 octobre 2006).

Les horaires de la médiathèque

Lundi, mardi et jeudi de 14 h 00 à 18 h 30.

Mercredi et samedi de 14 h 00 à 17 h 00.

Ces horaires sont également ceux de la Maison pendant les vacances scolaires :

- du jeudi 26 octobre au dimanche 5 novembre 2006,

- du samedi 24 décembre 2006 au dimanche 7 janvier 2007.

